

ПІВНІЧНИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД

вул. Шолуденка, буд. 1, літера А, м. Київ, 04116, (044) 230-06-58 inbox@anec.court.gov.ua

ПОСТАНОВА

ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

"12" липня 2022 р. Справа № 910/17106/21

Північний апеляційний господарський суд у складі колегії суддів:

головуючого: Кравчука Г.А.

суддів: Коробенка Г.П.

Козир Т.П.

при секретарі судового засідання: Нагулко А.Л.

за участю представників сторін:

від позивача: Сірик В.В., адвокат

від відповідача: не з`явився

розглянувши апеляційну скаргу Державного підприємства "Спортивний комплекс "Авангард", м. Київ

на ухвалу Господарського суду міста Києва від 29.11.2021 (повний текст складено 29.11.2021)

у справі №910/17106/21 (суддя Літвінова М.Є.)

за позовом Державного підприємства "Спортивний комплекс "Авангард", м. Київ

до Товариства з обмеженою відповідальністю "Будівельна компанія "Сфера Люкс", м. Київ

про стягнення авансу 19 734 621,10 грн,

ВСТАНОВИВ:

Короткий зміст вимог позовної заяви.

Державне підприємство "Спортивний комплекс "Авангард" (далі - позивач, ДП "СК "Авангард") звернулось до Господарського суду міста Києва із позовом до Товариства з обмеженою відповідальністю "Будівельна компанія "Сфера Люкс" (далі - відповідач, ТОВ "БК "Сфера Люкс") про стягнення 19 734 621, 10 грн.

В обґрунтування позову позивач вказав на неналежне виконання відповідачем своїх зобов`язань за Договором підряду №19 від 01.06.2021 в частині надання звіту за використання авансового платежу, отриманого в розмірі 19 734 621,10 грн.

Короткий зміст ухвали місцевого господарського суду та мотиви її прийняття.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 29.11.2021 відмовлено у задоволенні клопотання про відстрочення від сплати судового збору. Позовну заяву та додані до неї документи повернуто ДП "СК "Авангард".

Оскаржувана ухвала мотивована тим, що заявником не усунуто недоліків визначених ухвалою Господарського суду міста Києва від 28.10.2021 про залишення позовної заяви без руху.

Короткий зміст вимог апеляційної скарги та узагальнення її доводів.

Не погоджуючись із прийнятою ухвалою, ДП "СК "Авангард" 10.12.2021 звернулось до суду з апеляційною скаргою, в якій просить скасувати ухвалу Господарського суду міста Києва від 29.11.2021 у справі №910/17106/21 та направити справу для розгляду до суду першої інстанції.

В обґрунтування своїх вимог апелянт зазначив, що при постановлені оскаржуваної ухвали судом першої інстанції порушено визначене ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, право на справедливий суд. Крім того, за твердженням апелянта, судом першої інстанції не враховано практику Європейського суду з прав людини, зокрема рішення у справі "ФК "Мретебі" проти Грузії" відповідно до якого відмова звільнити заявника від сплати судового збору без відповідного обґрунтування є безпідставним обмеженням права останнього на доступ до правосуддя.

Дії суду апеляційної інстанції щодо розгляду апеляційної скарги по суті.

Згідно Протоколу автоматизованого розподілу судової справи між суддями від 10.12.2021 справу № 910/17106/21 передано для розгляду колегії суддів у складі: головуєчий суддя - Кравчук Г.А. (суддя-доповідач), судді: Коробенко Г.П., Козир Т.П.

Ухвалою Північного апеляційного господарського суду від 15.12.2021 витребувано з Господарського суду міста Києва матеріали справи № 910/17106/21.

Відкладено розгляд питання про відкриття чи відмову у відкритті апеляційного провадження, повернення без розгляду апеляційної скарги або залишення апеляційної скарги без руху за апеляційною скаргою Державного ДП "СК "Авангард" на ухвалу Господарського суду міста Києва від 29.11.2021 у справі № 910/17106/21 до надходження матеріалів справи.

17.01.2022 матеріали справи № 910/17106/21 надійшли до Північного апеляційного господарського суду.

Ухвалою Північного апеляційного господарського суду від 11.02.2022 апеляційну скаргу ДП "СК "Авангард" на ухвалу Господарського суду міста Києва від 29.11.2021 у справі № 910/17106/21 залишено без руху на підставі ст. 260 Господарського процесуального кодексу України (далі - ГПК України) з огляду на невідповідність апеляційної скарги пунктам 2, 3 частини 3 статті 258 ГПК України та частині 3 статті 260 ГПК України.

21.02.2022 скаржником було усунуто недоліки апеляційної скарги (до суду надійшло 01.04.2022) та надано суду докази сплати судового збору у розмірі 2 270,00 грн, докази направлення апеляційної скарги іншій стороні у справі та клопотання про поновлення строку на апеляційне оскарження.

Ухвалою Північного апеляційного господарського суду від 19.05.2022 поновлено ДП "СК "Авангард" строк на апеляційне оскарження ухвали Господарського суду міста Києва від 29.11.2021 у справі № 910/17106/21, відкрито апеляційне провадження за апеляційною скаргою ДП "СК "Авангард" на ухвалу Господарського суду міста Києва від 29.11.2021 у справі № 910/17106/21, розгляд справи призначено на 12.07.2022 о 15 год 00 хв.

Обставини справи, встановлені судом першої інстанції та перевірені судом апеляційної інстанції.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 28.10.2021 позовну заяву ДП "СК "Авангард" залишено без руху, встановлено позивачу строк та спосіб усунення недоліків шляхом подання до суду заяви із зазначенням попереднього (орієнтовного) розрахунку суми судових витрат, які позивач поніс і які очікує понести в зв'язку із розглядом справи; наданням належних та допустимих доказів сплати судового збору у розмірі **296 019, 31 грн**; наданням оригіналу опису вкладення та розрахункового документу, виданого поштовим відділенням на підтвердження отримання послуг зв'язку, в якості доказів надіслання на адресу відповідача (вул. Руданського Степана, будинок 4 - 6 (літера А), групи приміщень № 390; м. Київ, 04112) копії позовної заяви з усіма додатками (конкретизувати в описі усі додатки, які додані до позовної заяви), з якою заявник звернувся до суду.

23.11.2021 засобами поштового зв'язку від представника позивача надійшло клопотання про відстрочення від сплати судового збору, у якому позивач просив суд відстрочити сплату судового збору на строк, що не довший ніж до ухвалення судового рішення у справі.

Обґрунтовуючи вказане клопотання позивач вказував на те, що ДП "СК "Авангард" перебуває у скрутному матеріальному становищі та не має коштів для оплати судового збору у необхідному розмірі, на підтвердження чого до клопотання додає виписку поточного рахунку станом на 19.11.2021.

Ухвалою Господарського суду міста Києва від 29.11.2021 відмовлено у задоволенні клопотання про відстрочення від сплати судового збору. Позовну заяву та додані до неї документи повернуто ДП "СК "Авангард".

Колегія суддів апеляційного господарського суду погоджується з вказаним висновком місцевого господарського суду з огляду на таке.

Мотиви та джерела права, з яких виходить суд апеляційної інстанції при прийнятті постанови.

До позовної заяви згідно з п. 2 ч. 1 ст. 164 ГПК України додаються документи, які підтверджують сплату судового збору у встановлених порядку і розмірі, або документи, які підтверджують підстави звільнення від сплати судового збору відповідно до закону.

Відповідно до ч. 2 ст. 123 ГПК України розмір судового збору, порядок його сплати, повернення і звільнення від сплати встановлюються законом.

За приписами ст. 8 Закону України "Про судовий збір", враховуючи майновий стан сторони, суд може своєю ухвалою за її клопотанням відстрочити або розстрочити сплату судового збору на певний строк, але не довше ніж до ухвалення судового рішення у справі за таких умов:

розмір судового збору перевищує 5 відсотків розміру річного доходу позивача - фізичної особи за попередній календарний рік; або

позивачами є: військовослужбовці; батьки, які мають дитину віком до чотирнадцяти років або дитину з інвалідністю, якщо інший з батьків ухиляється від сплати аліментів; одинокі матері (батьки), які мають дитину віком до чотирнадцяти років або дитину з інвалідністю; члени малозабезпеченої чи багатодітної сім'ї; особа, яка діє в інтересах малолітніх чи неповнолітніх осіб та осіб, які визнані судом недієздатними чи дієздатність яких обмежена; або предметом позову є захист соціальних, трудових, сімейних, житлових прав, відшкодування шкоди здоров'ю.

Правовий аналіз вищенаведених норм закону дає підстави стверджувати, що законодавцем встановлено чіткий і вичерпний перелік умов, а також суб'єктних та предметних критеріїв, за

яких, з огляду на майновий стан сторони, суд може, зокрема, відстрочити сплату судового збору на певний строк, але не довше ніж до ухвалення судового рішення у справі. Тобто відстрочка сплати судового збору за приписами ст. 8 цього Закону, обумовлюється не лише єдиною підставою майнового стану заявника, чим спростовуються твердження апелянта, що єдиною підставою для вчинення господарським судом дій, зазначених у статті 8 вказаного Закону, є врахування майнового стану сторін.

Таким чином, за відсутності визначених законом умов для відстрочення судового збору з огляду на майновий стан сторони, суд першої інстанції правомірно відхилив відповідне клопотання ДП "СК "Авангард".

З огляду на наведене та те, що скажник не усунув недоліки позовної заяви в зв'язку з відхиленням його клопотання про відстрочення сплати судового збору, суд першої інстанції дійшов правомірного висновку про повернення позовної заяви на підставі ч. 4 ст. 174 ГПК України.

В силу положень ч. 1 ст. 9 Конституції України чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Відповідно до 17 Закону України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини" суди застосовують при розгляді справ Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод та практику Європейського суду з прав людини як джерело права.

Європейський суд з прав людини в рішеннях від 20.05.2010 у справі "Пелевін проти України" встановив, що право на доступ до суду не є абсолютним та може підлягати обмеженням, зокрема щодо умов прийнятності скарг; оскільки право на доступ до суду за своєю природою потребує регулювання державою, регулювання може змінюватися у часі та місці відповідно до потреб та ресурсів суспільства та окремих осіб.

У рішенні Європейського суду з прав людини від 19.06.2001 у справі "Креуз проти Польщі" зазначено, що вимога сплати зборів цивільними судами в зв'язку з поданням позовів, які вони мають розглянути, не може вважатися обмеженням права доступу до суду.

З огляду на практику Європейського суду з прав людини щодо питання тлумачення і застосування п. 1 ст. 6 Конвенції, доводи апелянта з приводу встановлення йому перешкод для захисту порушеного права як безпідставні на необґрунтовані не заслуговують на увагу, адже сплата судового збору за подання позовної заяви передбачена положеннями ГПК України, Закону України "Про судовий збір" та не може вважатися обмеженням доступу до суду.

Разом з цим, необхідність сплати судового збору дійсно є певним обмеженням при зверненні до суду, однак таке обмеження є загальним для всіх суб'єктів та узгоджується із вимогами ст. 129 Конституції України, якою як одну із засад судочинства визначено рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом, і не може бути визнане обмеженням права доступу до суду в розумінні п. 1 ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Доводи апелянта з приводу порушення судом першої інстанції вимог матеріального та процесуального права не знайшли свого підтвердження під час перегляду справи судом апеляційної інстанції.

Висновки суду апеляційної інстанції за результатами розгляду апеляційної скарги.

Відповідно до ст. 269 ГПК України суд апеляційної інстанції переглядає справу за наявними у ній і додатково поданими доказами та перевіряє законність і обґрунтованість рішення суду першої інстанції в межах доводів та вимог апеляційної скарги. Суд апеляційної інстанції не обмежений доводами та вимогами апеляційної скарги, якщо під час розгляду справи буде встановлено

порушення норм процесуального права, які є обов'язковою підставою для скасування рішення, або неправильне застосування норм матеріального права.

Відповідно до ч.1 ст. 276 ГПК України суд апеляційної інстанції залишає апеляційну скаргу без задоволення, а судові рішення без змін, якщо визнає, що суд першої інстанції ухвалив судові рішення з додержанням норм матеріального та процесуального права.

За результатами перегляду даної справи колегія суддів апеляційного господарського суду дійшла висновку про те, що місцевим господарським судом було вірно застосовано норми процесуального та матеріального права, у зв'язку з чим правові підстави для зміни чи скасування оскаржуваної у даній справі ухвали місцевого господарського суду відсутні.

Судові витрати.

У зв'язку із відсутністю підстав для задоволення вимог апеляційної скарги витрати зі сплати судового збору у відповідності до вимог ст. 129 ГПК України покладаються апеляційним господарським судом на ДП "СК "Авангард".

Керуючись ст. ст. 74, 129, 269, 275, 276, 281-284 Господарського процесуального кодексу України, Північний апеляційний господарський суд,

ПОСТАНОВИВ:

1. Апеляційну скаргу Державного підприємства "Спортивний комплекс "Авангард" на ухвалу Господарського суду міста Києва від 29.11.2021 у справі №910/17106/21 залишити без задоволення.
2. Ухвалу Господарського суду міста Києва від 29.11.2021 у справі №910/17106/21 залишити без змін.
3. Матеріали справи №910/17106/21 повернути до місцевого господарського суду.

Постанова набирає законної сили з дня її прийняття та може бути оскаржена в касаційному порядку протягом двадцяти днів з дня складання її повного тексту.

Повний текст постанови складено 15.07.2022.

Головуючий суддя

Г.А. Кравчук

Судді

Г.П. Коробенко

Т.П. Козир